

Kambotsşa kralı

Yazan: Aage Stjordal - Jerfello

Çeviren: İbrahim Hoyı

— Kralın ismini bir kâğıda yazarsanız iyi edersiniz. Zira aktıda tutması pek güç.. diye cevap vererek, elime Annama dair fransızca bir rehber tutuşturdu. İçinde şöyle yazıyordu: Kambotsşa devletinin bugünkü kralının ismi:

Pre Bas Şamdas Prea Sisovatmoni, vong Samsakrapong Harireas Bar, minter Tuvanaaj Kreykeofa Sulalaj Prea San Krong Kampusla Tippedej, dir.

Gözlerimi karpıştırdım. Doğru olup olmadığını sığortalamak için kâğıda yazdıklarımı bir daha okudum:

Pre Bas Şamdas Prea Sisovatmoni, vong Samsakrapong Harireas Bar, minter Tuvanaaj Kreykeofa Sulalaj Prea San Krong Kampusla Tippedej.

Bu sessiz mütelemadan sonra başımı kaldırarak kapıcıya sordum:

— Peki amma bu kadar uzun ismi nasıl okur, telâffuz edersiniz?

— Pek kolay. Yazıldığı gibi okuya, caksınız efendim. Nah şöyle:

Pre Bas Şamdas Prea Sisovatmoni, vong Samsakrapong Harireas Bar, minter Tuvanaaj Kreykeofa Sulalaj Prea San Krong Kampusla Tippedej.

Başımı sallayarak:

— Harikulâde, harikulâde, diye mürdandım. Peki, Kambotsşadaki çocuk çocuğun da bu karmakarışık lakat fevkalâde güzel ismi ezberden söyleyecek kadar hatırlamalarının imkânı var mı?.. Pek uzun gibi geliyor bana.

Kapıcı gülmüsedü:

— Tabii, tabii efendim, alışmışlar, dir. Çünkü efendim, çocuklar mektebe başlar başlamaz, ilk altı ay, aralarını Pre Bas Şamdas Prea Sisovatmoni, vong Samsakrapong Harireas Bar, minter Tuvanaaj Kreykeofa Sulalaj Prea San Krong Kampusla Tippedej'in mübarek isimlerini kafalarına nakşetmek dersini görürler.

Garbülara hâs bir şüphe, inanma, mazılıkla başımı salladım ve sokağa fırladım. Bir köşe başında oyum oynayan çocuklara rasladım. İçlerinden en küçüğüne sordum:

— Öğlum, senin ismin ne bakaym?

Gayet cırlak bir sesle cevap verdi:

— Sambor Udong efendim,

— Mükemmel! Peki, söyle bakaym bana. Sizin kralınız, yani Kambotsşa kralının ismi nedir?..

Oğlan bir lâhza bile düşünmedi. Kelimeler, ağzından bir şimşek hızla dö-

Bir doktorun günlük notlarından

Mevsimin 3 hastalığı:
Grip, Anjin ve Bronşit

Son hafta zarfında şehrimizde anjin yani boğaz ağrısı bronşit yani göğüs nezlesi çok artmıştır. Şüphesiz bunlar gripal tabiatla, virüsler ve mikroorganizmler. Mikroorganizmaların da sarıdırler. Fakat bütün mikroorganizmaların vücudta faaliyetleri için vücudun de mukavemetinin kırılması lazımdır. O da soğuk algınlığı ile oluyor. İnsan soğuk alırsa mevcut mikroorganizmalar faaliyete geçerek gripeleri, anjinleri ve bronşitleri meydana getiriyor. Bu sebeple hasta olmak için birinci şart soğuk almaktır.

Yağmurda ıslanmamak, cereyan havada kalmamak, gece geç vakitlere kadar dışarıda bulunmamak, her türlü su ıstımlarından uzak kalmak vücudun mukavemetini temin eden şartlardır. Çalışmak ve faaliyet göstermek mevsimi olan kış esnasında birçok vakitlerde sadece dikizsizlik yüzünden günlerce yataкта hasta kalmaları asla caiz olmayan bir şeydir. Sıhhatinizi muhafazaya alın, ediniz, ve bunu herkese propaganda ediniz. Çünkü en ehemmiyetli şey olan bir arto zaman olur ki bir hayatı tehlikeye koyacak şiddetli mevdana setirir.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalır.

kılmeye başladı. Kambotsşa kralının ismi:

Pre Bas Şamdas Prea Sisovatmoni, vong Samsakrapong Harireas Bar, minter Tuvanaaj Kreykeofa Sulalaj Prea San Krong Kampusla Tippedej, dir.

Gazete müdürü, Knutun makalesini ancak buraya kadar okuyabildi. Müsveddeleri bir kenara bıraktı. Önüne bir kâğıd kalem çekti. Bir takım hesap kitablardan sonra, bir başka kâğıd aldı, ve kendi eline dünyayı görmüş görünüşü olan muharrir Knut'a şöyle bir mektub yazdı:

«Azizim Knut,

Bugün, idare müdürlüğünde aldığım raporda gazetemizin mali durumunun ilkönce Tanrının, sonra da müşterilerin sayesinde, düzelmiş olduğunu sevinçle öğrendim. Onun için de, bun-

Bulmacalarımız

Dördüncü devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

94 — Çatalca, Ferhadpaşa mahalle, si, Hamam arkasında numara 49 Ferdi Anslamer,

95 — Ankara, Yenışehir, Delillertepe, si Osman Gümbüz apartmanı daire 4, Hayriye Gürelli.

96 — Rumelihisarı, Robert Kolej, sınıf 3, Aydın.

97 — Ankara, Adliye sarayı köşesi Sarraf Hakki apartmanı numara 3, Selvi.

98 — Bursa, Cumhuriyet caddesi 296 numara, Ali Sabit Ağöl.

99 — Kurkulari, Tarım kooperatifi, Hüsnü.

100 — Devlet Demiryolları Haydarpaşa işletmesi, cer ressamı Ferid Al tay.

101 — Eskişehir, Hoşnudi mahalle, lesi Tacun sokak numara 9/2 Kemal Dipçin.

102 — Turgudell, Altay mahallesi Turan yolu numara 187 Sevin Özbilge.

103 — Adapazarı, İcra memuru Kemal Verim.

104 — Kastamonu, P.T.T. muhasebe memuru Hilmi kız Şükrüye Çarkçıoğlu.

105 — Beylerbeyi Kültür yolu, numara 68 Zühürlü Tomaç.

106 — İsparta, doktor Şevket Tonguç kızı Ayten Tonguç.

107 — Ankara, Pişek fabrikası he-sab memuru Cemil oğlu İhan Sözer.

108 — Karamürsel, askerî posta 1626, binbaşı İbadi Aran kız Güzin.

109 — Nişantaşı, İskenderbey apartmanı Feriha Öspay.

110 — Bartın, Gölbucağı mahallesi numara 39, Dündar Kuşakçıoğlu.

111 — Adapazarı, Semerciler mahallesi, Saraçlar sokağı numara 25, A. Öz kay.

112 — Karamürsel, Askerî posta 1626 binbaşı Zeki Arıkan.

113 — Bandırma, Edincik nahiye, müdürü Ruhi Soydan.

114 — Ankara Yenışehir, Demirtepe, Fevzi Çakmak sokağı numara 16, Zekiye Berk.

115 — Edirne, Hükümet caddesi, numara 376, Özgün Ayla.

116 — İstanbul Aksaray, M. Kemal paşa caddesi, numara 110 Ömer Yal, nazoğlu.

117 — İzmir, Buca, İstasyon caddesi, numara 112, Yılmaz Erpl.

118 — Kütahya, tayyare alayı 21

dan böyle her yazına, eski mukavele-miz mucabince, elli lira vereceğimi sanırım ve sevgilerimle bildiririm..»

İbrahim Hoyı

Bl. de Teğmen Muzaffer İnal.

119 — Samsun, Lise caddesi, numara 12, P.T.T. müfrikatı Sakıp vasıta, sile Ayhan Meraklı.

120 — Gelibolu, Hacı Hamza mahallesi; Şengül hamamı sokak numara 1, Nezahet Yeprem.

121 — Eskişehir, Odunpazarı Yıl-dırım caddesi numara 10/A, Adnan

122 — Amasya, Orta okul, sınıf 2_A numara 398 Ayten Erder.

123 — Nasıllı, Basma fabrikası modelci ustası Muzaffer Oklar.

124 — Biga, Çavuşköy başöğretmeni Hilmet Arda.

125 — Samsun, Gazi caddesi, numara 57 Behre Sofular.

Birer losyan kazananlar

126 — İstanbul Şenremni, Saray meydanı caddesi numara 17 Neriman Erçunt.

127 — Büyük Parmakkapı, Çukurçeşme sokak, Lemar Yesarioğlu.

128 — İstanbul, Elektrik ve Tramvay İdaresi daktüolarından Akfer.

129 — İstanbul Çağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi numara 1, Melâhat Büyüksperna.

130 — İstanbul, Nişantaşı Güzelbahçe hacimin sokak numara 47 Halibe Oral.

131 — Şehzadebaşı Gençtürk caddesi numara 55 Sabiha Meral.

132 — İstanbul, Aksaray, Meshpaşa sokak numara 9 Resan Keyder.

133 — Edebiyat Fakültesi talebesinden Hatice Batır.

134 — Kadıköy, Kadife sokak numara 39 da Sehal.

135 — Üsküdar İhsaniye, numara 144 Fahre Aybekin.

Gönül işleri

(Bas tarafı 3/1 de)

tle onunla aynı evde de oturmuştur. Kendisini tanımış, tanıdıktan sonra da öğrendiği noktalar tizerinde düşünmüş olması lâzımdı, bu da kâfi değil, böyle bir izdivacim kendisini ne gibi bir istikbale namzed yapacağını, lehde ve aleyhde noktaları yekdiğerinden ayrı ayrı incelemiş olması icab ederdi. İşte bu esaslı noktayı mutlak olarak ihmal ettiği içindir ki bütün hakkın kendisinde olmasına rağmen kendisini haksız buluyorum. Maamafih bu genç kadın bu tarzda hareket eden tek kadındır. Sergüzeşinde teselli noktası ararsa bunu düşünebilir.

TEYZE

Bursada yardımseverler cemiyetinin faaliyeti

Bursa (Hususi) — Valimizin refkârı baya Kuralatam riyasetinde faaliyetini göstermiş olan yardımseverler cemiyeti son günlerde mesailerini bir kat daha hızlandırmış bulunuyor. Cemiyet, bilhassa şu birkaç gün zarfında müteaddid kollara ayrılmak suretiyle yoksul ve yardıma muhtaç ailelerin isimlerini tesbit etmiş, bu ailelere yardımlarında bulunmaya başlamıştır. Bu arada lohusa kadınlara kundanlık eşya, hudud bekçiliği yapan kahramanlarımızda da kıyak hediyeler hazırlanmaktadır. Yardımseverler cemiyetimiz aynı zamanda muhtaç çocuklara mekteb levazimatı almak üzere mezarif müdürlüğü emrine muayyen para tahsisatı da ayırmıştır. Şefkatli bir alâka sistemi ile iş gören bu hayır müessesinin faydalı mesaisi şehrimiz zenginlerini mütebassıs etmiş, cemiyete karşı mümkün olan her yardımı yapacaklarını bildirmişlerdir.

Muhtaç talebeye sıcak yemek Kızılay cemiyetinin Bursa şubesi tarafından işe ve orta okullara devam eden muhtaç talebeye sıcak yemek verilmektedir. Cemiyet ayrıca şehir sullarına da odun ve kömür tevzi etmek kararını almış bulunmaktadır.

Halkevinde yeni kurslar Halkevi idare heyeti, Fransızca lisan

kurslarına ilâveten bu sene daha bir takım yeni kurslar açmağa karar vermiştir.

Bunlar arasında Almanca ve İngilizce kurslarla ticaret, biçki, dikiş, resim, fotoğraf, şapka, çiçek, kola, ütü kursları da vardır. Bu saydığım kursların açılması hususunda şimdiden faaliyete geçilmiş bulunmaktadır.

Tasarruf haftası

Millî İktisad ve tasarruf haftası bu sene şehrimizde bütün mânasile tebarriz ettirilecektir. Bu münasebetle Halkevinde ve mekteplerde geniş ölçüde hazırlıklar yapılmaktadır.

Askerî İse imtihanında kazananlar Askerî İsede açılan imtihanlara işbirlik etmek üzere yurdun muhtelif yerlerinden şehrimize gelmiş olan 1300 e yakın talebe imtihanlara işbirlik etmiş bunlar arasında ancak 250 talebe imtihanında muvaffak olarak mektebe alınmıştır.

Muvaffak olmayan talebeler vilâyete müracaat ederek memleketlerine gitmek üzere yardım istemişlerdir.

Hükümetimiz, açıkta kalan bu talebelerin işe ve ibatelerini temin etmiş, kendilerine hususî vasıta ile memleketlerine göndermiştir.

İzmitte et fiatlarına zam yapıldı

İzmit, (Hususi) — Şehrimiz fiat mürakabe komisyonu asker altelerine yardım için et fiatlarına zam yapmıştır. Karamanın kilosu 60, dağlaç 65, çevrecek 65, kü keçesi 45, tiftik 50, dana 50, sığır 40 kuruş olmuştur. Tereyağının kolosu da 165, Urfa yağı 185, Trabzon yağı 145 kuruş üzerinden tesbit edilmiştir. Mürakabe heyeti güzel bir karar daha vererek İzmitten diğer şehir ve kasabalara odun ve kömür satışına yasak etmiştir. Bu son günlerde İzmit halkı odun ve kömür sıkıntısı çekiyordu.

Sivasta soğuklar ve kar

Sivas (Hususi) — Vilâyetimizin her tarafından son günlerde şiddetli soğuklar hüküm sürmeye başlamıştır. Bu arada kar yağmaya başlamış şimdiki her taraf beyaz bir örtü altında kalmıştır.

Yeni zeytin mhasulü bu yıl her senekinden birkaç misli fazla

Gemlik (Hususi) — Bu yıl Gemlikte yeni zeytin mhasulü her senekinden birkaç misli fazladır. Hele dip zeytinin daha yerinde 20-25 kuruşa kadar satılması buradaki tüccarlar birlikte köylünün de yüzünü güldürmüştür.

Şiddetli soğuklar

Bu sene Gemlikte hiçbir sene görülmiyen soğuklar başlamış, şehre bile mucize kabilinden kar düşmüştür. Mahrukat işinin bir elden idaresi hakkındaki karar mucibince belediyenin vaktinde temin etmesi lâzımgelen kömürler her nedense hâlâ gelmemiş kömür yakmak mecburiyetinde olan resmî devair, bilhassa ilk ve orta mekteb sobalarının yakamamışlardır. Memleket çocuklarının sıhhatile alâkadar olan bu işe ehemmiyet verilmesi ve daha fazla bekletilmeden Gemlik kömürünün verilmesi lüzumunu hatırlatırız.

Yeni orta okul binası

Gemlik yeni bir orta mekteb binasına kavuşuyor. Burada orta mekteb açıldığındanberi muvakkat bir binada yerleşen mekteb için bu defa şehirde büyük bir bina istimlak edilmiştir. Şimdi bu binanın Vekâletten gelecek plânlara üzerinde modern tedris usullerine uygun bir şekilde tadili yapılacak ve dersler bir müddet sonra bu yeni binada devam edilecektir.

Ekmeğe iş

Belediye ekmeğ buhranının önüne geçemediğinden karne usulünü ihdas etmiştir. Bastırdığı kareleri dörder kuruş bedelle evlere verecek nüfus başına yarım kilo olmak üzere her eve ekmeğini bu karnelerle temine başlayacaktır.

Trakya umumî müfettiş vekilinin tetkikleri

Edirne (Hususi) — Evvelki gün merkez nahiyelerini tetkîşe gitmiş olan umumî müfettiş vekili Sabri Öney ile valimiz Ferid Nomer bu akşam şehrimize dönmüşlerdir.

lan tedbirler beklenirken yazının sonlarında biberon verildiği zaman boyun ve çene kemiklerinin yorulmasından, çocuğun ağzına hava girmesinden, çocuğun geçirmesinden bahs olunmakta ve bunlara engel olacak tedbirler söylenmekte olmasına mukabil çene ve diş ve damak bahislerine hiç temas edilmemektedir. Yoksa emme esnasında giren havanın mı çene ve dişleri biçimsizleştirdiği neticesine varılmak istenmiştir, burası pek iyi anlaşılmıyor.

*

Şimdi buraya fikirlerimizi yazmak sırası geldi; o yazıda sebep olarak bildirilen emzik, parmak, yatak ve yasaklıklar hakiki sebepler olmaktan ziyade birer vasıtadır ve asıl sebep daha başka yerlerde, derinlerde, çocuğun beslenmesinde, çocuğun işyen kaidele göre büyüyip büyüyemediğinde, çocuğun vücudunda aranmalıdır; Türkçe çocukların yüz biçiminin bozulması, çene darlıkları, damak kanburlaşması, diş bozuklukları hiçbir zaman emzikten, parmaktan değil, beslenmenin yolunda olmamasından ve böylece çocuğa kemik hastalığı gelmesinden; o halde sebep çocuğun iyi beslenmemesi ve kemik hastalığı ve görülen netice: Vücudun başka yerlerinde de kendini gösteren arazlar meydana çenenin ve dişlerin yerinde ve yolunda bulunmamasıdır.

Demek ki emziğin orada yazıldığı gibi biberonun değil parmağın, yasaklı, elin ve kolun iş bunların emzik, parmak, yatak, el ve kol olmalarıdan ibarettir ve bunların iyi beslenmiş bir çocukta ağız, çene kemikleri ve diş arızaları yapması hiç kimsenin aklına gelmez.

«Haydi öyleyse çocuklar, başınızı yüzünüzü yastığa koyunuz ve misil misil uyuyunuz; Allah rahatlık versin; eğer içinizde parmağınızı emmeğe alışmış varsa onlar da bu fena huydan vazgeçmeğe çalışsın!»

İzmirde 60 bin kilo gizli kömür bulundu

İzmir (Hususi) — Belediye memurları, içinde 60.000 kilo kömür bulunan kapalı bir depo tesbit etmişlerdir. Sıkıntı çekildiği bir sırada kapatılması doğru olmayan bu kömürlerin halka satılmasını belediye temin edecektir. Bunun için depo sahibi İzmirde olmadığından gelmesine intizar edilmektedir.

Güreş meydanı karıştı!

Mücadele uzadıkça uzadı. Güreş müddeti de baş saati buldu.

Fakat; seyirciler dama, heyecan içinde olduklarından güreşten bakmamışlardı.

Eğer, güreş alafranga olmuş olsaydı muhakkak ki; herkes bırakıp giderdi.

Nihayet; Yusuf, hasmını zorla kurtkapanına alıp bastı.

Hergeleci; tekrar cendereye girmişti. Bu Allahın belâsı oyun cidden bir cendere idi.

Yusuf; boğmağa başladı. Lâkin, bu sefer daha gaddarcasına, daha, zalimane boğuyordu.

Hergeleci; boğunduruğa giren bir ötküz gibi; hırılıyor, gözleri yivinden çıkmış bir taş bebek gibi olduğu yerde cansız kalıyordu.

Hergeleci; birçok kereler kendini kurtkapanından kurtarmak için zorlandı.

Fakat; Yusuf, olanca kuvvetile hasmının üzerine yüklenmiş, bir an evvel yenmek istiyordu.

Hergeleci, bir türlü kurtkapanındaki meşhur oyununu tatbik edemedi. Hasım, durmadan boğuyordu. Tazyiki o derece arttı ki; Hergelecinin gırtlığı yerinden sökülecekti.

Seyirciler; vahşiyane addettikleri bu, boğma oyunu karşısında oldukları yerlerden fırlamaşlar alabildiklerine bağırıp şamata ediyorlardı. Bu seferki gürlükler, evvelkilerden çok fazla idi.

Bir kısım halk; dayanamayıp oldukları yerleri terk ile meydana doğru gelmeğe başlamışlardı.

Hakem heyeti; hiç sesini çıkarmıyordu. Yusuf bütün gürlüklerle rağmen boğuyordu.

Bir aralık; Polpons olduğu yerden fırladı. Eline geçirdiği bir baston ile meydana yürüterek Yusufun sırtına olanca kuvvetle vurdu.

Yusuf; kendisinin ağah olmadığı bu ani darbe karşısında canı fevkalâde acımağa beraber kurtkapanını çözdü. Yalnız; başını çevirdi. Ve Polponsun vurdüğünü gördü.

Bu hali gören Filiz Nurullah olduğu yerden fırladı. Kara Osman da peşinden geliyordu.

Polpons ikinci sopayı vuracağı sırada Filiz Nurullahın söylenerek üzerine geldiğini gördü. Filiz söyleniyordu: — Üzen susak ağız kefere.

Polpons, Filiz Nurullahın kendisine bir şey yapacağını hissetmişti. Hele

elindeki sopayı Filize çevirip koca güreşle vaziyet almıştı.

Nurullah; sopa, mopa dinlemedi. Oduğu yerden Polponsun üzerine atıldı. Kafasına balyoz gibi bir yumruğu aşketti.

Pons; yumruğu yeyince; boynuna yunca yere yuvarlandı.

Ortalık birbirine girmişti. Seyirciler polis, jandarma birbirine karışmıştı. Koca Yusuf, Hergeleci birbirlerinden ayrılmışlardı. Ortada güreş filân kalmamıştı.

Güç belâ seyircilerden sık temin nebilmişti.

Polponsun arkadaşları Loran, arkasından bir yumruğa yere yuvarlandı. Görünce Filizin üzerine atılmak temişti. Kara Osman Loranı alarak Alaturka bir çift dalarak topuklarından kaldırmıştı yere vurdu.

Bu sefr de Türk pehlivanları, nebi pehlivanlar da birbirine girmişlerdi.

Ne ise; bin müşkülâtle gürlükler turdu.

İşin garibi şu idi:

Yapılan Türk güreşi idi. Boğma Türkü. Güreş kaidesi de alaturka. Güreş idare eden hakem heyeti Türkü. Güreşler Türkü.

Bütün bunlara rağmen; ne boğma ne boğan ve ne de hakem heyeti kayetçi olmadığı halde, Fransızca pehlivanlarla beraber merhasnet malı ayağa kalkmış bağırıp maba ettikleri yetmiyormuş gibi bir elinde sopa, güreşik pehlivanın tiz ne hücum ederek vuruyorlardı.

derece manasızlık, bu derece dâşin cesizlik ancak kendini idare etmekte bilmiyen asabi milletlerde olabilir.

Yumuşak şilte üzerinde gene yumuşak ve kokanaca görümeğe alışkın olan Avrupa pehlivanları Türk şiltesinin erkekçe oyunlarını vahşetle şalayıyorlardı.

İki musarı, birbirine rahmet okuyacak değildi ya... Güreşin zagonu ise onu tatbik ediyorlardı.

Şurada sırası gelmiş iken Filiz Nurullahın Polponsa vurduğu yumruğu bir başka nevinde bahsedeyim.

Filiz Nurullah; bir yumruk mesafesinden memleketinde altı seneye müküm olmuştu. Genç yaşında; Filiz de bir eve girmişti. Girdiği evde, değeri bir kadın oturuyordu. Bu kadın Bulgar idi.

(Arkam var)

